

§ 255: Förändring av 65+ kortet

Dnr 20SBN277

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt Livsmiljö Gävle att ta ut en årlig kortavgift på 280 kronor för 65+ kortet.

Ärendebeskrivning

Kostnaden för 65+ kortet uppgår till ca 7,5 miljoner per år. Gävle kommun behöver göra stora besparingar till följd av minskade skatteintäkter. Med utgångspunkt från detta så har Livsmiljö Gävle tittat på olika alternativ hur upplägget för 65+ kortet skulle kunna justeras för att minska kostnaden för Gävle kommun men samtidigt behålla servicen för medborgarna.

Olika alternativ har studerats:

1. Subvention av priset för seniorbiljetter
2. Höja åldersgränsen för 65+ kortet
3. Upprätta ett kort som kostar 100 kr där man kan resa inom Gävle kommun (nytt seniorkort)
4. Begränsa antalet resor
5. Ta ut en kortavgift
6. 65+ kortet giltigt ett par dagar i veckan
7. Säga upp tillköpet för 65+ kortet

Alternativ 1 och 2 skulle inte ge tillräckligt stor besparing. Alternativ 3 och 4 är inte möjliga. Förslaget är att gå vidare med alternativ 5 och ta ut en administrativ kostnad på 280 kronor per år, vilket skulle innebära att kostnaden halveras. Alternativ 6 är oklart vilken besparing det skulle ge och är svår kommunicerat ut till medborgarna. Alternativ 7 ger den klart största besparingen för kommunen men risken finns att X-Trafik istället får ökade kostnader samtidigt som servicen till medborgarna försämras.

Yrkanden

Stefan Pettersson (V) yrkar avslag till förslaget till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt förslag till beslut mot Stefan Petterssons (V) och finner att nämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Votering

Votering begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för ordförandens förslag.

Nej-röst för Stefan Petterssons (V) förslag.

Resultat

Med 12 ja-röster för ordförandens förslag och 1 nej-röst för Stefan Petterssons (V) förslag beslutar Samhällsbyggnadsnämnden i enlighet med ordförandens förslag.

Redovisning av röster

Ja-röster: Daniel Olsson (S), Eva Löfqvist (S), Niklas Nygren (S), Elin Pöllä (S), Ulla Westerberg (MP), Anders Ekman (C), Kjell Helling (L), Måns Montell (M), Mikael Brodin (M), Rosmari Holmgren (KD), Christer Larsson (SD), Thomas Lindberg (SD).

Nej-röster: Stefan Pettersson (V).

Reservationer

Stefan Pettersson (V) reserverar sig mot beslutet och lämnar in följande skriftliga reservation:

Undertecknad yrkade avslag på förslaget att avgiftsbelägga det avgiftsfria resandet för +65 pensionärer vardagar 9-15. Motivet till detta är i korthet följande:

1. De avgiftsfria resorna är mycket uppskattade av många av kommunens pensionärer. Under 2019 uppgick antalet avgiftsfria resor till c:a 483 810. De fria +65 resorna har bidragit till att resande med kollektivtrafik har kunnat öka något de senaste åren även om resandet inte alls har uppnått målnivån. En risk med införande av årskort är att det kan leda till ett minskat resande eller oförändrat resande.
2. Gävle kommun har slagit fast att resande med kollektivtrafik skall öka och inte minska. Gävle Kommuns miljöstrategiska som antogs av kommunfullmäktige i juni 2013 hade en målsättning på 15 miljoner resor med kollektivtrafik per år. År 2019 hade vi ännu inte uppnått hälften av målet.
3. Det är flera skäl som talar för att resandet med kollektivtrafik, gång och cykel måste ersätta onödigt bilåkande. Det handlar både om luften vi andas, utrymmet i staden med den ökande trängseln med bilköer och allt svårare för oskyddade trafikanter att vistas och färdas trafiksäkert i centrum.
4. Det är helt fel att införa en helt onödig administrationen för att hantera +65 korten. Enligt den information vi har fått så handlar det minst om en årsarbetare för att hantera Gävle Kommuns del av administrationen. Varje år skall det hanteras ansökningar från pensionärer och skickas ut c:a 11000 fakturor bara för +65 kortet.

Stefan Pettersson (V)

Justerare	Uppdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden
Sammanträdesdatum 2020-09-23

Justerare			Uppdragsbestyrkande

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse - Förändring av 65+ kortet

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt Livsmiljö Gävle att ta ut en årlig kortavgift på 280 kronor för 65+ kortet.

Ärendet i korthet

Kostnaden för 65+ kortet uppgår till ca 7,5 miljoner per år. Gävle kommun behöver göra stora besparingar till följd av minskade skatteintäkter. Med utgångspunkt från detta så har Livsmiljö Gävle tittat på olika alternativ hur upplägget för 65+ kortet skulle kunna justeras för att minska kostnaden för Gävle kommun men samtidigt behålla servicen för medborgarna.

Olika alternativ har studerats:

1. Subvention av priset för seniorbiljetter
2. Höja åldersgränsen för 65+ kortet
3. Upprätta ett kort som kostar 100 kr där man kan resa inom Gävle kommun (nytt seniorkort)
4. Begränsa antalet resor
5. Ta ut en kortavgift
6. 65+ kortet giltigt ett par dagar i veckan
7. Säga upp tillköpet för 65+ kortet

Alternativ 1 och 2 skulle inte ge tillräckligt stor besparing. Alternativ 3 och 4 är inte möjliga. Förslaget är att gå vidare med alternativ 5 och ta ut en administrativ kostnad på 280 kronor per år, vilket skulle innebära att kostnaden halveras. Alternativ 6 är oklart vilken besparing det skulle ge och är svår kommunicerat ut till medborgarna. Alternativ 7 ger den klart största besparingen för kommunen men risken finns att X-Trafik istället får ökade kostnader samtidigt som servicen till medborgarna försämras.

Beslutsunderlag

Förändring av 65+ kortet

Marie Grew

Enhetschef Planering och Analys

Förändring av 65+ kortet

Ärendebeskrivning

Kostnaden för 65+ kortet uppgår till ungefär 7,5-8 miljoner per år. Gävle kommun behöver göra stora besparingar till följd av minskade skatteintäkter. Med utgångspunkt från detta så har Livsmiljö Gävle tittat på olika alternativ hur upplägget för 65+ kortet skulle kunna förändras för att minska kostnaden för Gävle kommun men samtidigt behålla servicen för medborgarna.

Resandet under år 2019

År 2019 fanns det ungefär 16 000 stycken 65+ kort och av dessa så användes närmare 11 000 av korten. Antalet seniorbiljetter uppgick till 1 166 stycken.

	Antal resor	Andel	Fördelad kostnad
Yngre än 70 år	103 901	21,5%	1 574 641 kr
Över 70 år	378 738	78,5%	5 739 852 kr
Totalt	482 639		7 314 494 kr

Alternativ 1. Gävle kommun subventionerar priset för seniorbiljetter

Oavsett alternativ nedan så blir det ekonomiskt ingen större förbättring och skulle kommunen gå in och subventionera seniorkortet med 130 kr så skulle kostnaden för kommunen öka.

Kund betalar 200 kr och Gävle kommun subventionerar med 80 kr	Antal kort	Kostnad per kort	Total kostnad
Antal seniorbiljetter inom Gävle kommun 2019	1166	960 kr	1 119 360 kr
Om 50 % av totalt använda 65+ kort skulle köpa seniorbiljett istället	5433	960 kr	5 215 680 kr
Kund betalar 150 kr och Gävle kommun subventionerar med 130 kr			
Antal seniorbiljetter inom Gävle kommun 2019	1166	1 560 kr	1 818 960 kr

Om 50 % av totalt använda 65+ kort skulle köpa seniorbiljett istället	5433	1 560 kr	8 475 480 kr
---	------	----------	--------------

Alternativ 2. Höja åldersgränsen för 65+ kortet

Gävle kommun beslutar från vilken ålder erbjudandet ska gälla. Det är svårt att beräkna hur kostnaderna skulle ändras om åldersgränsen höjs, men sannolikt minskar den eftersom färre pensionärer då har möjlighet att resa. Skulle åldersgränsen för 65+ kortet höjas till 70 år skulle kostnaden minska med uppskattningsvis 20 procent eller runt 1,5 miljoner kronor per år.

Alternativ 3. Upprätta ett kort som kostar 100 kr där man kan resa inom Gävle kommun (nytt seniorkort)

Vill kommunen erbjuda fria resor i Gävle kommun för obegränsat antal resor, alla dagar, dygnet runt, finns årsbiljett 2 zoner för vuxen (Gävle stad zon F1, Gävle kommun zon F) att erbjuda. Priset är 7 330 kr (exkl moms) för 12 månader. Region Gävleborg kan inte införa en ny biljett med rabatt endast för Gävle kommun utan behöver i så fall tillämpas i hela länet.

Alternativ 4. Begränsa antalet resor

Begränsning av giltighet för dagar och tider finns det systemstöd för. Det finns däremot ingen möjlighet att göra en begränsning av antalet resor som en resenär får göra per vecka/månad/år.

Alternativ 5. Ta ut en kortavgift

Om en kortavgift skulle tas ut varje år då innebär det en årlig intäkt för kommunen.

- Om alla 16 000 kort aktiveras: 4 480 000 (Kvarstående kostnad för 65+ blir då ca 3 000 000)
- Om de 11 000 kort som används aktiveras: 3 080 000 (Kvarstående kostnad för 65+ blir då ca 4 400 000)
- Om det blir en minskning av antalet kort till 50%, dvs 8 000 kort: 2 240 000 (Antalet resor beräknas då minska till 72% eftersom det är 72% av de aktiva korten som fortfarande kommer användas. Kvarstående kostnad blir då ca 3 100 000)

Alternativ 6. 65+ kortet giltigt ett par dagar i veckan

Begränsning av giltighet för dagar och tider finns det systemstöd för. Däremot är bedömningen att fler pensionärer kommer att resa dessa dagar och det är svårt att säga vilken besparing detta skulle ge. Det blir dessutom en utmaning hur detta ska kommuniceras ut till medborgarna.

Alternativ 7. Säga upp tillköpet för 65+ kortet

Det här alternativet skulle minska kostnaden för kommunen med ca 7,5 miljoner kronor. Däremot finns det en risk att X-Trafik får kapacitetsbrist och

behöver sätta in extra bussar om fler pensionärer väljer att resa under kollektivtrafikens högtrafiktimmor.

Marie Grew

Enhetschef Planering och Analys